

Maru je u život vratila biološka terapija

Pokretljivija sam, puno samostalnija i, što je najvažnije, manje me boli

Mara je jedna od prvih osoba s reumatoidnim artritismom o kojoj je snimljen 13-minutni video "Marina nada", na Youtubeu je dostupan svima koji žele vidjeti koliko nade oboljeli polažu u biološku terapiju i što im ona znači.

Piše **SUZANA CIBOCI**, snimio **KRASNODAR PERŠUN/HANZA MEDIA**

Počelo je od ručnih zglobova, crvenilo, bol... Bilo je to nešto nepoznato... - kaže Mara Nikolić iz Zagreba. Imala je tada dvadeset godina i upisala je studij odjevne tehnologije. Upale su prerasle u deformacije, a svakodnevne stvari u nemoguću misiju. Nije više lako bilo otvoriti bocu, uzeti stvari u jednu ruku, zavezati kosu, ustati, obući se... Nije stalo na zglobovima ruke, zahvatilo je i laktove, ramena, koljena, gležnjeve, kuke. Nada je došla s biološkom terapijom koja je Mari odobrena prije osam godina i, kao i mnoge oboljele

od reumatoidnog artritisa, vratila ju je u život. Nemoguće stvari postale su moguće, kvaliteta života bolja, bolovi su nestali. Mara je jedna od prvih osoba s reumatoidnim artritismom o kojoj je snimljen 13-minutni video "Marina nada", na Youtubeu je dostupan svima koji žele vidjeti koliko nade oboljeli polažu u biološku terapiju i što im ona znači.

Morala je prestati raditi

- U početku bolesti još sam funkcionirala gotovo normalno, samo mi je za neke kretnje trebalo malo više vremena. Išla sam na predavanja za

vrijeme studija, poslije toga sam radila, no bolest je progresivna. Sada sam u invalidskoj mirovini sa stopostotnim tjelesnim oštećenjem, morala sam prestati raditi sa 36 godina, a imala sam mnogo životnih planova koje nisam uspjela ostvariti. Neke sigurno bih da mi je bila ranije dostupna biološka terapija. Ne mogu otvoriti bocu ili staklenku, držati šalicu u jednoj ruci, obući cipele, čučnuti... Svaka boca ili staklenka moraju biti prije otvorene, a zatim samo malo zatvorene, kako bih ih ja mogla

nastavak na sljedećoj stranici

Nenad Horvat, predsjednik udruge

UDRUGA REMISIJA: Zalažemo se za veću dostupnost biološke terapije

Biološki lijekovi označili su velik napredak u liječenju upalnih reumatskih bolesti, reumatoidnog artritisa, psorijatičnog artritisa i ankilozantnog spondilitisa. Cilj udruge Remisija, koja u Hrvatskoj okuplja oboljele jest učiniti terapiju dostupnom što većem broju oboljelih. - Uvođenje biološke terapije, iako predstavlja značajan neposredni trošak za zdravstveni sustav, u konačnici u cijelosti kompenzira troškove za društvo: smanjenje broja izostanaka s posla zbog bolovanja, smanjenje broja odlazaka u prijevremenu mirovinu, smanjenje korištenja sredstava sustava zdravstva, a tako dolazimo do toga da pacijent praktički vlastitim doprinosima plaća terapiju - kaže Nenad Horvat (52). Od reumatoidnog artritisa boluje od 23. godine. U najgoroj fazi bolesti bio je potpuno nemoćan, ali zahvaljujući biološkoj terapiji

počeo je ponovno normalno raditi, vratio se društvenom životu, postao je koristan u obitelji i okolini. Biološki lijek je zapravo lijek čija se djelatna tvar proizvodi ili izlučuje iz biološkog izvora (ljudskog, životinjskog ili mikrobiološkog), a zbog načina proizvodnje i njihova porijekla, djelatne tvari bioloških lijekova značajno su složenije strukture od djelatnih tvari kemijskog porijekla. Neke od djelatnih tvari bioloških lijekova mogu se nalaziti i u ljudskom organizmu, poput, primjerice, inzulina, hormona rasta ili eritropoetina. Uz biološki lijek pojavljuju se i bioslični lijekovi, a to su oni za koji je dokazana sličnost u pogledu kakvoće, biološke aktivnosti, sigurnosti primjene i djelotvornosti s odobrenim izvornim biološkim lijekom. Pacijenti kojima se ponudi biosličan lijek trebaju potpisati informirani pristanak. Ti su lijekovi jednako

učinkoviti osim što je biosličnom lijeku cijena manja pa se omogućuje veća dostupnost biološke terapije oboljelima. Početkom godine očekuje se još jedan biosličan lijek najprodavanijem lijeku za reumatoidni artritis. - Struka i HALMED se protive izravnoj zamjenjivosti biološkog lijeka biosličnim iz nemedicinskih razloga. To konkretno znači da se oboljelom koji ima biološki lijek neće uvesti biosličan lijek, već će se on davati novooboljelim pacijentima - kaže N. Horvat. Zalažući se za apsolutnu autonomiju liječnika koji će u dogovoru s pacijentom odrediti najbolju moguću terapiju za svakog oboljelog, nada se da će i primjena biosličnih lijekova dovesti do smanjenja cijena bioloških originatora, što će omogućiti veću dostupnost ove terapije. Od upalnih reumatskih bolesti kod nas boluje oko 80.000 osoba.

otvoriti. Mogu nositi jedino obuću izrađenu po narudžbi. Jako se bojim toga da ne postanem u potpunosti ovisna o drugima, u invalidskim kolicima ili nepokretna u krevetu... Iako smatram da se dosta dobro nosim sa svojom bolesti, u razdobljima

kada je bolest aktivnija postajem posebno osjetljiva i povlačim se u sebe - kaže Mara.

Posebno skupi lijekovi

HZZO je u lipnju 2010. godine uvrstio biološku terapiju na listu po-

sebno skupih lijekova, odobravanje biološke terapije dugotrajno je i detaljno, treba proći dosta zahtjevnih pretraga, treba proći niz administrativnih prepreka, no i to se u hodu popravlja. Mari je ona, nakon 20 godina bolesti, došla kao nada za život. Dan prve biološke terapije snimljen je. Bila je nervozna, u iščekivanju kako će reagirati na prvu injekciju. Primala ju je jednom tjedno.

- Počelo je polako, ali već nakon druge ili treće terapije osjećala sam poboljšanje, veliku snagu, psihičku, fizičku. Postalo je puno lakše ući u kadu, oprati se, počestljati, oprati suđe, sići niz stepenice, puno je lakše izaći van, komunicirati s ljudima, puno je lakše hodati - kaže Mara Nikolić. - Mnogo sam očekivala u postupku pripreme za biološku terapiju, što se na kraju i potvrdilo. Sma-

TERAPIJA NIJE SAMO USPORILA DALJNI NAPREDAK BOLESTI NEGO GA JE JEDNIM DIJELOM I POTPUNO ZAUSTAVILA, KAŽE NAM MARA NIKOLIĆ

tram da je terapija postigla mnogo, nije samo usporila daljnji napredak bolesti nego ga je jednim dijelom i potpuno zaustavila. Postala sam pokretljivija, samostalnija i, ono najvažnije, manje me boli, kaže.

Nije ni sama vjerovala što je sve odjednom mogla napraviti. Otišla je roditeljima na selo želeći im nadoknaditi sve što su ona i oni uz nju propustili. Obavljala je sve poslove u kući, vrtu, vadila je krumpir. Kaže, pretjerala je, a doktorica ju je čak htjela skinuti s biološke terapije jer je mislila da joj - ne djeluje. Kasnije je Mara našla ravnotežu i prilagodila voj život. Danas živi kvalitetno, bez bolova, radi sve što može i rado dijeli svoja pozitivna iskustva o biološkoj terapiji.

Najskuplja biološka terapija po pacijentu godišnje košta daleko manje nego trošak bolesnika bez nje. Trošak redovne terapije i gubitak zbog radne nesposobnosti procjenjuje se na više od 250.000 kuna godišnje po oboljelom. U Hrvatskoj biološku terapiju prima oko 4000 oboljelih.